

er overgaaet i Folkets Bevidsthed og som ikke deri har sin levende Grund. Men saa vist som det er, at Monopol paa Dansk betyder Enevalg, saa vist er det ogsaa, at naar Thorvaldsens Museum faaer Ret til ene at sælge Afstøbninger af Thorvaldsens Bærker, saa er det ligesaa vel et Monopol som et Enevalg. Den høitærede Minister meente vel at gjøre en virkelig Forskjel derimellem ved at fremstille et hvert Monopol som om det var en Eneret til at sælge, som gaves en enkelt Mand eller en Enkelt uagtet i Grunden alle Andre havde samme Ret dertil, og dersom det var rigtigt, saa vilde jeg ogsaa maatte erkjende Slutningens Rigtighed; men det er efter min fulde Overbeviisning aldeles ikke saa, thi der er et ganske andet Hensyn, som skal i Almindelighed gjøre sig gjældende ved dette Spørgsmaal, og det er hvad der er til Gavn for det Almindelige, og saaledes ogsaa i denne Henseende. Uagtet ikke Andre kunne have saa at sige nogen Ret til at sælge saadanne Ting, saa bør man, dersom der ved at det bliver til en almindelig Ret, kan ventes at faae disse Ting bedre og billigere, gjøre Retten almindelig. Altsaa dette mener jeg da, at saa længe det ikke kan bevises eller gjøres rimeligt, at vi ville faae bedre og billigere Afstøbninger af Thorvaldsens Bærker, og at de i det Hele ville blive mere frugtbringende og virksomme derved, at Thorvaldsens Museum endnu i 10 Aar beholder Eneret til at forfærdige og sælge dem, naar det ikke kan gjøres høist rimeligt, vilde det i mine Tanker være aldeles urimeligt om vi derved gjøre Undtagelse fra den almindelig, den almindelig erkjendte Regel, at alle saadanne Forretthigheder ere skadelige, skadelige maaskee ofte for dem, som have dem, og altid for dem, som fattes dem. Nu i Henseende til Spørgsmaalet om de kunne vente Afstøbningen bedre og billigere, naar Thorvaldsens Museum beholder Eneret til at forfærdige og sælge dem, da har allerede den første Rigsdagsmand fra Kjøbenhavn (Wilken) vel sagt Alt hvad derom behøves, men dog lod Rigsdagsmanden. for Holbek Amts 2det District (Tscherning), ved den forrige Behandling et Ord falde, som jeg fandt var meget for godt til at blive liggende paa Jorden, og som jeg derfor tog op og skrev bag Dret. Det var det

Ord, at dersom der var Tale om Andet end dette særegne Tilfælde, dersom det var Tale om Industrien i det Hele, saa vilde han bemærke, at der vandedes jo ikke Noget ved at give denne Rettighed til Thorvaldsens Museum uden det, at Fortjenesten bliver hos Udlandinge istedetfor hos os herinde (Hør!). Thi det Ord slog mig strax, saa at jeg forundred mig, som man altid gjør, naar man faaer Syn paa en klar Sandhed, forundrede mig over, at det ikke var faldet mig selv ind. Thi det følger af sig selv, at naar man ønsker udenlands at have billige Afstøbninger af Thorvaldsens Bærker, at da vil man søge at frembringe dem selv naar man ikke paa en meget næm Maade kan faae dem her fra os. Alt Andet hvad der er blevet talt om Grunden hvorfor vi skulle gjøre denne mærkelige Undtagelse fra den klare og rigtige Grundsatning, det er vist ikke meget værd at tale om; men jeg skal dog tillade mig at berøre et Par af de forunderlige Ting, jeg ved denne Leilighed har hørt. Den ene var den, at vi skulle betragte Thorvaldsens Museum og dets Bedrifter egentlig som en Fortsættelse af Thorvaldsens Liv; nu dertil er jeg ialfald for langt fra at være Billeddyrker, til at jeg kunde gaae ind derpaa, skjøndt jeg af mit inderste Hjerte skulle ønske, at Thorvaldsen virkelig kunde og maatte leve i Museet og overalt i Verden, om det end var til Dagens Ende. Der blev ogsaa en anden Ting anført, nemlig, at det var Thorvaldsens Duffe, at det var med hans Samtykke, og jeg vil ikke sige, om der blev sagt, at det var ligefrem efter hans eget først yttrede Duffe, at Museet ansøgte og fik den Bevilling, som det har nydt i 10 Aar, og derom kan jeg jo Intet sige, da jeg ikke saaledes har hørt til den afdøde Billedhuggerkonges nærmeste Venner, at jeg tør påastaae noget Afgjørende derom; men det vil jeg blot anmærke, og saameget venligt Beskjendtskab havde jeg til den store Kunstner, at jeg tør sige det, han var som alle kongebaarne Sjæle aldeles rolig ved langt anderledes Bæddefampe, end den her er Tale om; han havde bestaaet en saadan paa Kunstens store Skueplads og havde seiret hæderlig, men han var som alle Konger gjerne er meget søielig mod sine Venner, saa jeg tvivler ikke paa, at han